

Observationum De Supernaturali Spiritus S. Virtute, An Et Qvatenus Illa Qvidem Ecclesiæ Christianæ Perpetuo Præsto Sit? Particula Tertia. Qua Rector Et Concilium Academiae Fridericianae Buetzoviensis Civibus Memoriam Nati Servatoris Pie Meditandam Indicunt

Buetzovii: Typis Ioann. Gotth. Fritzii, [1777]

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1830829475>

Druck Freier Zugang

Mkl h

3490

 entsäuert

ZfB ME
05. Aug. 1999

*Max Cl. G.
3490*

OBSERVATIONUM DE SUPERNATURALI SPIRITUS S. VIRTUTE, AN ET QUATENUS ILLA QUIDEM ECCLESIAE CHRISTIANAE PERPETUO PRÆSTO SIT?

PARTICULA TERTIA.

QUA

RECTOR ET CONCILIUM
ACADEMIAE FRIDERICIANAE
BUETZOVIENSIS

CIVIBUS

MEMORIAM NATI
SERVATORIS

PIE MEDITANDAM

INDICUNT.

BUETZOVII

TYPIS IOANN. GOTTH. FRITZII, SEREN. DVC. AVL.
ET ACADEM. TYFOGR.

1777.

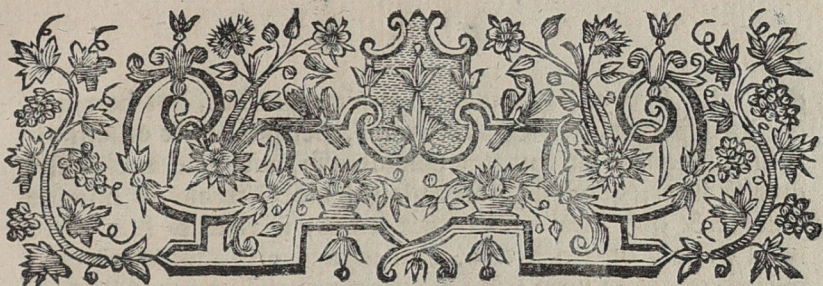
OPERTATIONUM DE REPTA...
PILLO LACTIO SIS

PARTICULA TERTIA

RECTOR & CONCILIUM
ACADEMIAE FRIDERICIANAE
BURGENSES
CIVILES

MEMORIAL
SERVA ORIS
THE MEDICAL

REPTA...
PILLO LACTIO SIS

I. N. J.

Persequamur in praesentia, quod antehac jam binis Programmatibus *) instituimus, de supernaturali Spiritus sancti virtute contra duos sibi invicem oppositos errores disserere. Etenim nunc quidem, quod *undecimum* est, quemvis prudentem christianum facile intellecturum confido, quam sit falsum & iniquum, quod nonnulli nostrae de hac virtute supernaturali doctrinae objiciunt, quasi per illam homines ignavi, segnes, inepti ad serium virtutis studium & ad vincendas cupiditates reddantur. Si enim, inquit, homo ipse nihil potest efficere, si, quidquid boni gerere & peragere debet, ab una supernaturali virtute pendet, ut per eam solam in ipso & inchoetur & perficiatur; utique homo deterreretur ab agendo & ab intendendo vires suas, quas nullas habet: manus remittat, dormiat secure, expectet, dum afflatu & impetu nescio quo in ipso efficiatur & geratur, quod gerendum

a 2

*) vid. Progr. pentecost. & natalit. anni superioris.

dum est. Ego vero vix mihi persuadere possum, hos homines, qui ita disputant, etiamsi alias magni, perspicaces & eruditi viri sint, unquam satis attente considerasse, aut recte intellexisse, quid sit istud, quod supernaturalem hanc virtutem in homine efficere & quo eam tendere doceamus; alias enim fieri certe haud posset, ut tam aliena, tam repugnantia, tamque vehementer remota a vero sensu doctrinæ evangelicæ in medium afferrent. Etenim supernaturalis ista Spiritus s. virtus cum verbo divino conjuncta per superiora in eo versatur, ut sublimes istæ & gravissimæ res, quas Deus per Christum ad salutem nostram instituit, quibus summæ & celsissimæ efficacissimæque rationes & causæ continentur ad deserendam peccati servitutem, ad confidendum Deo, ipsique obediendum, & ad ipsum supra omnia amandum ex toto animo, faciendumque alacri studio id quod ipsi placet, in mente hominis ad eam eleventur claritatem & lucem, qua ipsas homo cogitare & meditari debet, si quidem animus per easdem efficaciter ad agendum excitari & impelli, ac sufficienti robore & viribus instructus esse debeat ad vincenda contraria prava studia, & ad obsequium his præclaris & sublimibus rebus se ipsa præstandum. Igitur, quod hominem efficacissime excitat & stimulat ad agendum, quod ipsi debitas vires addit, quo agere possit, id tu dices hominem segnem & ignavum & ineptum ad agendum facere? At vero, inquis, initium certe recte agendi secundum hanc doctrinam non in ipso homine positum est, nec ipse se excitare potest ad deserenda vitia & ad persequendam virtutem: ergo eo usque saltim homo ignavus jacebit, trunco similis erit, nihil vel cogitando vel agendo suscipiet, quod eo tendat, ut emendetur & melior fiat, & eo usque secure in utramque aurem dormiet, dum impulsus aliquis, nescio quis supernaturalis ipsum arripiat & impellat; quemadmodum aliquis celeberrimorum nostræ ætatis philosophorum, uti vocari amant, fertur dixisse, *se videre quidem & agnoscere præstantiam christianæ religionis, sed deesse sibi gratiam,*

tiam, ut amplecti eam & sequi possit. Hinc perspicuum esse putas, hanc nostram doctrinam in culpa esse, ut homines supernaturali aliquem raptum secure expectantes, nihil gestiant, nihil affectent, quod ad virtutis studium pertinet, sed sine ullo retinaculo in vitiorum atque scelerum cursu pergant. Verum enim vero torum hoc, quod tu ita disputas, æque alienum, inane & falsum est. Adeone his viris verus divinæ doctrinæ sensus ignotus est, ut plane nesciant aut obliti sint, quid disciplina ecclesiæ nostræ de *actibus pedagogicis* præcipiat, quomodo quisvis homo ad istos suscipiendos non tantum per ipsam naturalem rationem ostrictus sit, sed eosdem etiam suis viribus præstare & exercere possit, & qua ratione inter hoc ipsum actuum pedagogicorum exercitium supernaturalis Spiritus s. virtus cuiusvis homini præsto sit, eumque excitet viresque præstet, ut has ipsas res, quas tractat, in efficacissima luce tanquam bonas & appetendas videat, atque eas serio amplecti iisque animum ad obsequium præstandum submittere possit. Ipsa recta ratio homini necessitatem imponit, ut serio inquireat & circumspiciat, quid verum & bonum, quidve falsum & pravum sit? habetque quisvis satis virium, ut ad id, cuius præstantiam atque dignitatem ipsa ratio ostendit, aliquo modo se convertere, illudque meditari & aliquatenus persequi possit. Atqui quid tandem homini gravius & prius esse debet, quodve negotium ipsa ratio nobis magis commendat, quam res ad religionem & ad æternam salutem nostram pertinentes, ut easdem serio tractemus? Deinde, quam clara & vehementi luce summa præstantia religionis christianæ & verbi divini, rerumque in eo propositarum in ipsius rationis oculos incurrit? quot gravissima argumenta quisque per ipsam rationem detegere & animadvertere potest, esse in his rebus divini aliquid, summumque istas momentum ad nostram salutem habere? Per ipsam igitur rectam rationem homo animum eo convertere debet & potest, dummodo velit, nec pravis cupiditatibus mentem distrahi & aliorum abripi patiatur, ut
has

has res aliquo modo meditetur, & in iis meditationibus cum aliqua delectatione versetur, ut verbum divinum audiat, legat, & quæ ad istud declarandum pertinent vel auribus, vel oculis cum aliqua mentis intentione tractet. Ad hæc suscipienda & exequenda nulla opus est homini supernaturali virtute: hæc in hominis ratione & viribus posita sunt, & ratione duce geri possunt ac debent. Quare si homo ignavus & in vitiis secure domiens hos actus pædagogicos ommittit & negligit, non accuset doctrinam nostram, quasi hujus culpa accidat, ut nihil agat, sed suam ipsius ignaviam & improbam securitatem. Nec enim doctrina nostra præcipit, ut ad hos actus exercendos expectes aliquem supernaturalem raptum aut vim, quæ te abripiat, sed ablegat te potius ad ipsam rectam rationem, ut ipsi obtemperes, quippe quæ gravissime docet & admonet, tui esse officii, ut in res ad religionem cultumque divinum pertinentis serio inquiras, eas tractes, & ad eas meditandas quantum fieri potest, animum convertas. Jam vero inter hæc ipsa naturalia rationis exercitia actusque pædagogicos exserit se supernaturalis ista Spiritus s. virtus, qua istæ res, quas tractat & meditatur homo, atque istud verbum divinum, quod legit aut audit, aut animo quodammodo volvit, plena & summa luce in animum illabatur, atque homo vim & veritatem earum sentire ita incipiat, ut ad amplectendas eas, obsequiumque præstandum efficacissime excitetur ac stimuletur. Incipit sentire, qualis ipsi sit, quam miser atque egens, quam destitutus omni vera iustitia, quam alienatus a Deo, & constrictus falsarum agendi rationum pravorumque consiliorum vinculis, in optimis suis, quibus adhuc sibi blanditus erat & placuerat virtutibus: pulsatur conscientia hominis & ad agnoscendam confitentamque hanc suam miseriam, qualem verbum divinum eam describit ac vividis coloribus pingit, gravissime excitatur: sentit homo, quam vehementer sibi sit opus ista gratia, quam evangelium per Christum homini peccatori offert, ista venia antea actæ vitæ, ista reconciliatione cum Deo,

Deo, ista pace fiduciaque mentis de placato Numine benevoloque ejus favore, ista lætissima beatæ immortalitatis spe, isto denique novo animi sensu novaque virtute, quam verbum divinum iis pollicetur, qui ad Christum se convertunt, ipsumque mediatorem & propitiatorem fide recipiunt, ut plane novi homines, abnegatis & abjectis impuris cupiditatibus victaque earum vi & imperu, unice Deo servire veramque mentis & vitæ sanctitatem persequi possint. Per hos ipsos conscientiæ impulsus vires homini Spiritus s. confert, ut his bonis motibus inhaerere eosque persequi, & sponte liberoque consilio mentem re ipsa a falsis rebus, quibus adhuc servierat, avertere, easque odisse, seque ad Deum erigere possit, ut incipiat, promissis & pollicitationibus verbi divini nixus & suffultus, invocare Deum, gratiam ejus per Christum in verbo divino promissam, istamque conscientiæ consolationem confirmationemque de impetrata benevolentia Numinis serio optare & quærere, totumque se tradere Deo per Christum. Hos inter actus indefesso studio repetitos invocandi Deum, erigendi animi ad ipsum, tradendi se Deo, quærendi ejus gratiam & auxilium, quos theologi *actus fidei* constanter *repetitos* vocant, gignitur & confirmatur sensim novus iste sensus, quo christiana religio hominem imbuere studet, animusque repletur in dies magis majori virtute & viribus, ut impetum atque vim pravaram cupiditatum subinde recurrentium, & vitioforum habituum reprimere atque vincere, contra ea vero suavissimo dulcissimoque sensu amoris divini per Christum repletus alacri studio unice totam vitam ad serviendum Deo conferre possit. Hujus generis bonus motus & conscientiæ stimulos, ut homo se agnoscat, qualis sit, & ad Dei gratiam per Christum confugiat, seque totum tradat huic dulcissimo mediatori, quo per ipsum ad beatam istam vitam mentisque novum statum perveniat, Spiritus s. virtus cum verbo divino intime conjuncta in cunctis gignit & excitat, qui per actus pædagogicos in audiendo, aut legendo, aut meditando
divino

divino verbo versantur, atque magnus iste dies extremus declarabit, neminem hac in parte a Deo prætemissum aut neglectum esse, ne eos quidem, qui vel curiositatis gratia, vel omnino maligno consilio, ut inveniant aliquid in scriptura, quod criminetur, ad eam legendam & tractandam se contulerunt. Quid jam præcipit doctrina evangelica ecclesiæ nostræ? cum per ipsos hos bonos motus & impulsus animi vires tibi a Dei spiritu offerantur & addantur; utere his motibus & conscientiæ stimulis, persequere eos & inhære iis ulteriori meditatione, erige animum ad Deum avertendo eundem a falsis bonis & cupiditatibus, incipe invocare Deum, contemplare dulcissimas promissiones in evangelio per Christum tibi propositas, his nix accede toto animo omnibusque consiliis tuis ad Deum, mentemque in ejus gratia precando & invocando desige, repete hos mentis actus indefesso studio, dum animus his exercitiis sensim confirmatus, tum conscientiæ morsus, tum pravaram cupiditatum vim & illecebras vincere, atque in evangelii promissionibus acquiescere, & de impetrata per Christum Numinis benevolentia certus & tranquillus esse possit, denique ut per hanc ipsam fidem & fiduciam animus sincero Dei amore ob summa ejus beneficia, suavissimaque delectatione in cogitanda & meditanda divina majestate, totus repleatur, atque his novis agendi rationibus ductus & agitatus per totam vitam dies noctesque in serium virtutis studium & ad exsequenda ea, quæ Deo placent, intentus possit esse, & re ipsa intentus sit. Jam cogita, quam oporteat iniquus sis, quam remotus a vera intelligentia doctrinæ nostræ, si eam accusare pergas, quasi hominem otiosum, ignavum, remissum in emendanda mente & vita, & incurium salutis suæ reddat. Videsne, totam hanc rationem eo pertinere, non modo ut homo gravissime moneatur & incitetur ad veram christianismi praxin, sed ut omnino ipsi expedita via monstretur, quomodo a vitiorum vinculis re ipsa liberari, & ad Deum divinamque vitam elevari possit. Tu, qui hanc consolationis & virtutis plenam

nam ecclesiæ nostræ doctrinam contemnis ac criminaris, & nihilo secius homini virtutis studium injungis, eumque ad ex-
 plenda officia sua urges, æque prudenter facis, ac Medicus, qui
 ægroto & omnibus viribus destituto vehementer gravissimis-
 que verbis inculcare velit, sui esse officii ut surgat & laboret,
 & sibi suisque vitæ alimenta comparet, neque tamen vel medi-
 cinam porrigat, nec rationem ostendat, qua ista uti debeat, ut
 ad sanitatem restitui, viresque amissæ reparari possint. Jam
 si quis homo istos bonos motus & impulsus a Spiritu s. per ver-
 bum divinum excitatos aliis cogitationibus opprimat, mentem
 distrahat, oblati viribus ad invocandum Deum non utatur, sed
 falsis rebus & cupiditatibus deceptus animum alio avertat, sic-
 que servus peccati, iners & ineptus ad virtutem homo maneat,
 quod omnino fieri potest, & proh dolor! a plerisque fit, cum
 ista Spiritus s. operatio non cogat violenter hominem, sed libe-
 rum mentis consilium ipsi relinquit, ut postea uberius declara-
 bitur; ne accuses, quæso! saluberrimam evangelii doctrinam, sed
 ipsius hominis malitiam, qui resistit Spiritui sancto, nec oblato
 auxilio divino vult uti. At, inquis, quid tandem refert, dum-
 modo ista omnia in homine reipsa accidant, ut missis pravis
 studiis, agnitaque sua miseria & corruptione Christum mediato-
 rem fide recipiat, & per hanc fidem confirmatus Deo confidere
 ipsique servire incipiat, utrum jam sciat, quomodo & quibus
 viribus hæc in ipsius animo & vita efficiantur? an naturalibus
 mentis suæ conatibus, per istas vires, quas Deus jam per crea-
 tionem naturæ humanæ contulit: an vero per supernaturalem
 quendam divini Spiritus concursum & influxum? Quid interest
 ad ipsum vitæ usum, utrum homo hæc sciat, an vero ignoret?
 Quasi vero ad usum vitæ christianæ nihil attineat, scire, qualis
 ipse sis, & quid ipse possis, postquam peccatum corruptaque
 animi indoles, sine Dei creatoris culpa, humanum genus inva-
 sit? aut quid Deus deinceps, infinita bonitate & sapientia du-
 ctus,

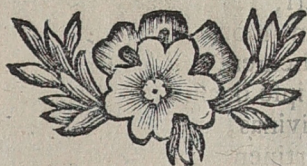
ctus, ad reparandam salutem nostram paraverit & instituerit? Nihilne refert, utrum scias, quid Deo debeas, quibusque ex causis & rationibus ipsi ad humillimas gratias agendas promtumque obsequium præstandum obstrictus sis? Hoccine nihil attinet ad vitæ christianæ usum? Denique nihilne interest, ad consolandas confirmandasque pias mentes, utrum putes, in tantis vitæ humanæ imbecillitatibus & in tot casibus, quibus circumseptus est homo, tantaque vi falsorum impulsuum, quibus oppugnatur animus, te tibi soli sapientiæque tuæ propriæ viribusque tuis, quas jam antea habebas, relictum esse; an vero certus esse & confidere possis, supernaturalem Spiritus S. virtutem tibi semper præsto esse, ad gubernandum animi tui sensum, ad admonendum te in cunctis casibus, ad corroborandam confirmandamque imbecillitatem tuam, ad inspirandum tibi fortissimum animum in ipsa morte, ad conservandum denique te, dum ipse velis, in fide Dei & Christi usque ad plenam victoriam. 1 Petri, I, 5. Hæc qui contemnit ac vilipendit, nullumque eadem momentum ad vitam vere christianam habere, nec adeo vehementer sibi iisdem opus esse putat, nescio, an unquam se ipse qualis sit, indigentiamque suam vere agnoverit, aut res divinas, quæ ad christianam vitam & ad suam ipsius salutem pertinent, recte æstimare, iisque serio animi studio incumbere didicerit? Veruntatem pro dignitate in præsentia ob limites hujus scriptionis hanc causam exsequi & absolvere haud possumus. Quare quæ dicenda restant, differimus, juvante Deo, ad proximam occasionem.

Agnoscite, CIVES, saluberrimam etiam hac in parte doctrinæ evangelicæ rationem, eamque his festis diebus, cum ex verbo Dei nobis proponitur, quot quantaque beneficia filius Dei, hominem induens, nobis attulerit, serio meditamini, nec levitate animi, aut aliis pravis studiis & affectibus abrepti &

& occæcati, ad contemptum hujus gravissimi disciplinæ christi-
anæ capitis, aliarumque hujus generis saluberrimarum eccle-
siæ nostræ doctrinarum adduci vos patiamini. LUC. VIII, 18.

P. P.
IN ACADEMIA FRIDERIC. BUETZOVIIENSI
SUB SIGILLO ACADEM.
IN NATALIBUS SERVATORIS,
MDCCLXXVII.

Et occurrunt in hoc tractatu discipuli christi
non capitis, namque hinc genus liberarum eccle-
siae hinc cognationem adnotat vos patiantur. LXXVII. 18.

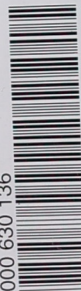
P. P.
IN ACADEMIA FRIDERICI BURZOVENSIS
SUB SIGNEO ACADEM.
IN NATALIS SERVATORIS
MDCCLXXVII.

33

LBMV Schwerin

000 630 136

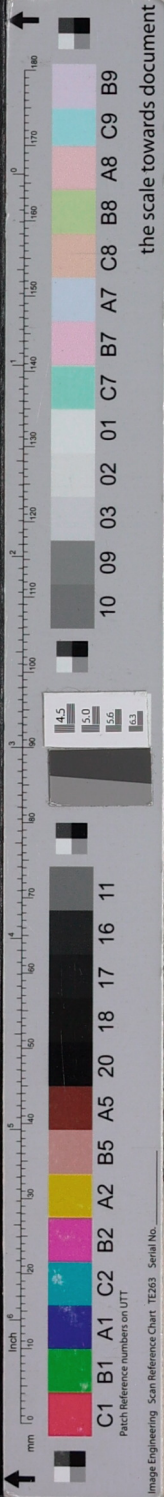

Landesbibliothek
Mecklenburg-Vorpommern
Günther Uecker

https://purl.uni-rostock.de/rostdok/ppn1830829475/phys_0015

DFG

the scale towards document

* * *

7

...iaque mentis de placato Numine benevolenti-
lætissima beatæ immortalitatis spe, isto de-
ensu novaque virtute, quam verbum divi-
qui ad Christum se convertunt, ipsumque
itiatorem fide recipiunt, ut plane novi ho-
abjectis impuris cupiditatibus victaque ea-
nicè Deo servire veramque mentis & vitæ
possint. Per hos ipsos conscientiæ impul-
ritus s. confert, ut his bonis motibus inhæ-
ri, & sponte liberoque consilio mentem re-
quibus adhuc fervierat, avertere, easque
um erigere possit, ut incipiat, promissis &
bi divini nixus & suffultus, invocare Deum,
ristum in verbo divino promissam, istamque
ationem confirmationemque de impetrata
nis serio optare & quærere, totumque se
hristum. Hos inter actus indefesso studio
Deum, erigendi animi ad ipsum, tradendi
ejus gratiam & auxilium, quos theologi *actus*
etitos vocant, gignitur & confirmatur sen-
s, quo christiana religio hominem imbuere
repletur in dies magis majori virtute & vi-
o atque vim pravarum cupiditatum subinde
vitiosorum habituum reprimere atque vin-
o suavissimo dulcissimoque sensu amoris di-
repletus alacri studio unice totam vitam ad
onferre possit. Hujus generis bonus motus
ulos, ut homo se agnoscat, qualis sit, & ad
hristum confugiat, seque totum tradat huic
ori, quo per ipsum ad beatam istam vitam
statum perveniat, Spiritus s. virtus cum
e conjuncta in cunctis gignit & excitat, qui
icos in audiendo, aut legendo, aut meditando
divino